

Turvaamme
arkeasi,
tuemme
työtäsi!

MYEL-vakuutettujen työterveyshuolto

Arja Peltomäki-Vastamaa, työterveyshuollon asiantuntija, Mela

Kuka voi kuulua MYEL-vakuutettujen työterveyshuoltoon?

- 18–67-vuotias pakollisesti tai vapaaehtoisesti MYEL-vakuutettu viljelijä, metsätilallinen, kalastaja tai poronhoitaja sekä perheenjäsenenä vakuutetut
- Pelkkä MATA-vakuutus ei riitä, MYEL on ehtona Kela-korvauksien saamiseen
- Työterveyshuollon järjestäminen on MYEL-yrittäjälle itselleen vapaaehtoista
- Palkkasuhteisille työntekijöille yrittäjällä on velvollisuus järjestää työterveyshuolto työsuhteen alusta asti, työsuhteen laadusta tai kestosta riippumatta

Työterveyshuollon tarjonta ja tavoite

- Ensisijaisesti työkykyä edistävää ja ylläpitävää sairauksia ennaltaehkäisevää toimintaa kaikenlaisilla tiloilla, lyhyellä ja pitkällä aikavälillä (vrt. neuvola)
 - työoloselvitykset tilakäynneillä, terveystarkastukset, työkykyselvitykset, ohjaus ja neuvonta, ensiapuvalmiuden suunnittelu
 - työn terveysvaikutusten selvittäminen ja varhaiset korjausliikkeet, kuntoutukseen ohjaaminen
 - keskiössä työkyky ja työhyvinvointi
- Lisäksi voi hankkia työterveyspainotteiset sairaanhoitopalvelut
- Sairauskuluvakuutus ei ole työterveyspalvelua, eikä korvaa ennaltaehkäisevää toimintaa, mutta voi täydentää sitä

Miten hankkia?

- Suorahankinta: pyydetään tarjous suoraan työterveyshuollon palveluntuottajalta
 - isot palveluntuottajat tarjoavat yrittäjille lähtökohtaisesti laajinta mahdollista sopimusta
 - pelkkää ennaltaehkäisevää sopimusta ei aina ole mahdollista saada
 - kaikki palveluntuottajat eivät tarjoa
 - vaikeaa vertailla eri palveluntuottajia keskenään
- Puitesopimukset: valmiiksi kilpailutettuja sopimuksia, joissa määritetty hinta ja laatu
 - monilla hyvinvointialueilla kilpailutettuja järjestämisvastuun puitesopimuksia oman alueensa yrityksille ja yrittäjille
 - sidosryhmien kilpailuttamia sopimuksia
 - mm. MTK (kuuden liiton alueella), Valio, ProAgria, LähiTapiola
- Yleis- ja palvelumaksuissa merkittäviä eroja
- Isot palveluntuottajat ohjaavat tekemään sopimuksen verkkosivujensa kautta, pienemmät neuvottelevat henkilökohtaisesti
- Lisätietoja puitesopimuksista ja ohjeita hankintaan: <https://www.mela.fi/tyohyvinvointi/tyohyvinvointia-maaseudun-yrittajille/tyoterveyshuolto/>

Korvausten perusteet

- Kaiken korvattavuuden edellytyksenä on voimassa oleva MYEL-vakuutus
- Lisäksi korvaamisen perusteena on voimassaoleva, työpaikkakäynnillä tehtävä työolojen perusselvitys ja sen perusteella laadittu toimintasuunnitelma
 - jos ne ovat vanhentuneet (**Hyvän käytännön suositus max 4v**), terveystarkastusten ja sairaanhoidon korvauksia saatetaan evätä tai alentaa
- Säännölliset työpaikkakäynnit ja työoloselvitykset ovat myös MATA-maksualennuksen ehtona

Työterveyshuoltoa EI voi olla ilman työpaikkakäyntiä!

- Lisätietoja: <https://www.kela.fi/tyoterveyshuolto-yrittaja>
- Yrittäjän työterveyshuollon korvaamisessa sovelletaan työnantajien korvaamista soveltuvin osin, mikäli asiaa ei ole erikseen yrittäjän ohjeissa mainittu

Työterveyshuolto

MYEL-yrittäjän henkilökohtainen huoltosopimus

Työoloselvitys tilakäynnillä

- MYEL-yrittäjien työpaikkakäynnillä 1-4 vuoden välein tehtävä työoloselvitys on koko työterveyshuollon perusta
 - työperäisyyttä ei voi arvioida tuntematta työoloja
 - työoloselvitys voi olla myös suunnattu johonkin tiettyyn työhön: esim. työfysioterapeutti voi tulla erikseen arvioimaan jonkin tietyn työvaiheen kuormitusta ja tarjota juuri siihen kohdistuvaa neuvontaa ja ohjausta
 - työterveys voi käyttää apuna kalatalouden asiantuntijaa (ProAgria, Fiskarförbundet)
- Ei ole tarkastus vaan yhteistyötä, johon molemmat osapuolet osallistuvat!!
- Tilakäyntien välillä työolosuhteista keskustellaan terveystarkastuksissa
- Työoloselvityksen pohjalta laaditaan toimintasuunnitelma ja siinä sovitaan yhdessä mitä tehdään ja milloin (tilakäynnit, terveystarkastukset, muu toiminta)
- Kelan korvaukset on sidottu säännöllisiin työoloselvityksiin ja voimassa olevaan toimintasuunnitelmaan

945,50 euroa/v/
vakuutettu (v.2023)
käytettävissä oman
työn ja
työolosuhteiden
kehittämiseen
työterveyshuollon
asiantuntemuksen
avulla

Terveyden ja työkyvyn seuranta

- Toimintasuunnitelman päivitys vuosittain
- Yrittäjä vastaa yksin työkyvystään ja sen haasteet kehittyvät usein liian pitkälle, ennen kuin niihin lähdetään hakemaan apua
- Säännölliset terveydentilan kartoitukset ja työkyvyn seuranta 1–2 vuoden välein yrittäjän omien toiveiden ja tarpeiden mukaan
 - tarvittaessa ohjataan työterveyslääkärin, työfysioterapeutin, työterveyspsykologin tai/ja erikoislääkärin arvioon
 - hoito- ja kuntoutustarpeen sekä -mahdollisuuksien arviointi ja kuntoutukseen ohjaaminen
- Kelan korvaus 60% kun kustannukset maksimissaan 473€/v (v.2023)
- Kelan korvauksen jälkeen jäävän omavastuuosuuden vähennysoikeus verotuksessa

Terveyden ja
työkyvyn
unilukkaripalvelu;
joku tarkistaa
vuosittain, mitä
kuuluu?

Kuntoutus

- Parhaimmillaan ennaltaehkäisevää ja työkykyä edistävää; tutkimusten mukaan kuntoutuksesta keskustellaan usein ensimmäistä kertaa vasta sitten kun pohdinnassa on jo työkyvyttömyyseläkkeen hakeminen – se on aivan liian myöhään!
- Työterveydessä tunnetaan tarjonta, kanavat ja osataan arvioida tarvetta
- Arvokas satsaus työkykyyn – Kelan kuntoutus on maksuton kuntoutujalle, oikeus sijaisapuun ja kuntoutusrahaan
- Työterveyshuoltoon kuuluvat voivat saada myös kuntoremonttikurssin ajalle sijaisapua, kuntoutusrahaa ja vähentää kurssin kulut verotuksessa

Kuntoutukseen
pääsy

Työkykyä ylläpitävä ja edistävä toiminta

- Sijaisapuun on oikeutettu, kun työkykyä ylläpitävä toiminta on kirjattu työterveyshuollon toimintasuunnitelmaan
- Sijaisapuoikeus myös kuntoutuksen ja kuntoremonttien ajalle

Sijaisapumahdollisuus
tyky-toiminnan ajalle
(mm. kuntoremontti
ja hyvinvointipäivät)

Työterveyspainotteinen sairaanhoito

- Kelan korvaus 50% kun kustannukset maksimissaan 336,40€/v (v. 2023)
- Kelan korvauksen jälkeen jäävän omavastuuosuuden vähennysoikeus verotuksessa

Työterveyspainotteisen
sairaanhoidon
kustannusten
verovähennysoikeus

MATA-maksualennus

- Mela myöntää 20% maksualennuksen työajan MATA-vakuutuksesta
- Alennuksen suuruus riippuu työtulosta

MATA-
maksualennus 20%

Melan työterveyssovellus

- Melan työterveyssovellus tarjoaa sähköisen työkalun MYEL-yrittäjän ja työterveyshuollon yhteistyöhön
 - Oma käyttöliittymä, omat tiedot, omassa hallussa
 - Suora viestiyhteys omalle hoitajalle
 - Muistutukset tilakäynneistä
 - Aktiivinen osallistuminen omien työolojen arviointiin ja kehittämiseen (esitiedot, riskinarviointi)
 - Työolojen kehittämisraportti suoraan sovellukseen
 - Suositusten kuittaminen sovelluksessa
 - Toimintasuunnitelmasta sopiminen ja suunnitelman laatiminen
 - Omat asiakirjat aina tallessa ja saatavilla itse annetun tallennusluvan mukaan
 - Maksuton

Työterveyssovellus
työterveys-
yhteistyön tueksi

Työterveys on työkyvyn asiantuntija

- Työterveys on työkyvyn ja sen arvioinnin asiantuntija
- Tavoitteena on tukea työkykyä ja ennaltaehkäistä työkyvyttömyyttä
- Ennakointi ja varhaiset korjausliikkeet turvaavat työuran jatkuvuutta
- Jos työkyky suhteessa työn vaatimukseen aiheuttaa haasteita, työterveydessä voidaan käynnistää tilanteen laaja-alainen selvittely ja tehdä kokonaisvaltainen tilannearvio
- Työterveydessä on osaaminen lääketieteen eri erikoisalojen tutkimusten kokoamiseen yhdeksi näkemykseksi kokonaistyökyvystä

Työkyvyn
asiantuntijuus

Lisätietoja

- Märta Strömberg-Nygård, marta.stomberg-nygard@mela.fi
029 435 2242
- Tiina Pakarinen, tiina.pakarinen@mela.fi
029 435 2481
- Arja Peltomäki-Vastamaa, arja.peltomaki-vastamaa@mela.fi
029 435 2459
- Mela: <https://www.mela.fi/tyohyvinvointi/tyohyvinvointia-maaseudun-yrittajille/tyoterveyshuolto/>
- Työterveyslaitos:
<https://www.ttl.fi/teemat/tyoterveys/maatalousalan-tyoterveyshuolto/maatalousyrittajien-tyoterveyshuollon-keskusyksikko-mytky>

